

VYKDYTA VEIKLA¹

2012 m. tęsėsi praėjusiais metais prasidėjęs mokėjimo įstaigų licencijavimo procesas: buvo išduotos 9 mokėjimo įstaigos licencijos teikti pinigų perlaidų paslaugas, iš jų 7 mokėjimo įstaigos įteisino anksčiau vykdytą veiklą, t. y. komunalinių paslaugų įmokų pervedimo ir socialinių išmokų pristatymo paslaugas. 2012 m. pirmąjį pusmetį mokėjimo įstaigų skaičius augo sparčiau, o antrąjį pusmetį, dviem mokėjimo įstaigoms gavus elektroninių pinigų įstaigos licencijas ir atsisakius mokėjimo įstaigos licencijų, bendras jų skaičius nedidėjo.

2013 m. sausio 1 d. Viešajame mokėjimo įstaigų sąrašė buvo užregistruotos 28 mokėjimo įstaigos. Iš jų 20 turėjo licencijas, suteikiančias teisę teikti mokėjimo paslaugas Lietuvos Respublikoje ir kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, 8 – mokėjimo įstaigos ribotos veiklos licencijas, galiojančias tik Lietuvos Respublikoje ir numatančias, kad mokėjimo įstaigos per pastaruosius 12 mėn. įvykdytų mokėjimo operacijų sumos vidurkis būtų ne didesnis kaip 1 mln. Lt per mėnesį.

Pažymėtina, kad iš visų licencijas turinčių mokėjimo įstaigų tik 2 teikė ne pinigų perlaidų mokėjimo paslaugą, o mobiliojo ryšio tinklo operatoriaus teikiamą mokėjimo paslaugą.

Dauguma mokėjimo įstaigų, kaip ir ankstesniais laikotarpiais, vykdė ūkinę ir komercinę veiklą, o mokėjimo paslaugas teikė kaip papildomas paslaugas, todėl visų mokėjimo įstaigų įsiskolinimas už teikiamas mokėjimo paslaugas ataskaitinę datą sudarė nedidelę (5,6 %) bendrų įsipareigojimų dalį. Tačiau 2012 m., palyginti su praėjusiais metais, daugiau mokėjimo įstaigų gavo pajamų vien tik arba beveik (daugiau nei 90 % visų pajamų) iš mokėjimo paslaugų teikimo veiklos (per metus tokių mokėjimo įstaigų skaičius padidėjo nuo 2 iki 7).

Visų mokėjimo įstaigų bendra per 2012 m. atliktų mokėjimo operacijų apyvarta sudarė 6 mlrd. Lt. Per ketvirtąjį ketvirtį ji truputį (154 mln. Lt, arba 2,6 %) padidėjo. 2012 m. mokėjimo įstaigos iš mokėjimo paslaugų teikimo veiklos uždirbo 65 mln. Lt pajamų, o, palyginti su 2011 m., mokėjimo paslaugų pajamos padidėjo 10 mln. Lt, arba 18 proc. Tai daugiausia nulėmė 2012 m. išaugęs mokėjimo įstaigų skaičius.

Viena mokėjimo įstaiga (akcinė bendrovė Lietuvos paštas) 2012 m., kaip ir praėjusiais metais, pagal suteiktą mokėjimo paslaugų apimtį užėmė reikšmingą visos mokėjimo įstaigų sistemos dalį. 2012 m. jos pajamos iš mokėjimo paslaugų teikimo veiklos sudarė 47 proc. visų mokėjimo įstaigų mokėjimo paslaugų pajamų. Ši bendrovė 2012 m. atliko 49 proc. visų mokėjimo įstaigų bendros mokėjimo operacijų apyvartos.

¹ Parengta remiantis akcininkų patvirtintų (audituočių, jei auditas privalomas) finansinių ataskaitų duomenimis.

VEIKLOS RIZIKĄ RIBOJANČIŲ REIKALAVIMŲ VYKDYMAS

Visos mokėjimo įstaigos vykdė Mokėjimo įstaigų įstatyme nustatytą mokėjimo paslaugų vartotojų ar iš kito mokėjimo paslaugų teikėjo gautų lėšų apsaugos reikalavimą, šias lėšas atskyrė nuo kitų fizinių arba juridinių asmenų, kurie nėra mokėjimo paslaugų vartotojai, lėšų ir jas laikė kredito įstaigų sąskaitose. Ataskaitinę datą 7 mokėjimo įstaigos taikė ir kitą mokėjimo paslaugų vartotojų lėšų apsaugos būdą – buvo sudariusios laidavimo (garantijos) sutartis su draudimo bendrove ar kredito įstaiga šioms lėšoms apdrausti.

2013 m. sausio 1 d. visos mokėjimo įstaigos vykdė Mokėjimo įstaigų įstatyme nustatytus minimalaus nuosavo kapitalo ir nuosavo kapitalo reikalavimus. 2013 m. sausio 1 d. duomenimis, bendras mokėjimo įstaigų nuosavo kapitalo dydis buvo 138 mln. Lt. 2012 m. 2 mokėjimo įstaigos, stiprindamos nuosavo kapitalo bazę, padidino įstatinį kapitalą.

Bendras nuosavo kapitalo poreikis (apskaičiuotas taikant vieną iš Lietuvos banko patvirtintą mokėjimo įstaigos pasirinktą metodą) minėtą datą sudarė 7,1 mln. Lt (palyginti su 2012 m. trečiuoju ketvirčiu, 5 mokėjimo įstaigoms, išaugus jų veiklos apimtims, minėtas dydis padidėjo). Dėl gana mažų mokėjimo operacijų apimčių ir kitų finansinių duomenų, naudojamų skaičiuojant nuosavo kapitalo poreikio dydį, 8 mokėjimo įstaigų nuosavo kapitalo poreikis neviršijo minimalaus įstatyme nustatyto dydžio (20 tūkst. eurų).

Pažymėtina, kad iš 20 mokėjimo įstaigų, kurioms privaloma vykdyti nuosavo kapitalo reikalavimą, 17 jų, apskaičiuodamos nuosavo kapitalo poreikį, taikė B metodą, pagrįstą pastarųjų 12 mėn. mokėjimo operacijų sumos vidurkiu, 2 – C metodą, pagrįstą mokėjimo paslaugų pajamomis ir išlaidomis, ir 1 – A metodą, pagrįstą mokėjimo įstaigos pastoviosiomis išlaidomis. 2012 m. 1 mokėjimo įstaiga, gavusi Lietuvos banko pritarimą, pakeitė nuosavo kapitalo skaičiavimo metodą.

2013 m. sausio 1 d. 1 mokėjimo įstaiga viršijo Mokėjimo įstaigų įstatyme nustatytą reikalavimą, taikomą mokėjimo įstaigai, turinčiai ribotos veiklos mokėjimo įstaigos licenciją. Per pastaruosius 12 mėn. įvykdytų mokėjimo operacijų sumos vidurkis buvo didesnis kaip 1 mln. Lt per mėnesį. Mokėjimo įstaiga, laikydamosi Mokėjimo įstaigų įstatyme nustatyto reikalavimo, kreipėsi į Lietuvos banką ir pateikė reikalingus dokumentus bei duomenis dėl mokėjimo įstaigos ribotos veiklos licencijos pakeitimo į mokėjimo įstaigos licenciją. Ją privaloma gauti, kai yra viršijamas nustatytas per pastaruosius 12 mėn. įvykdytų mokėjimo operacijų sumos vidurkis – 1 mln. Lt.